

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ КОЛЕДЖ
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор БЕГК БДПУ

_____ І.А.Макарова

_____ 2017 р.

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки молодших спеціалістів

Галузь знань: 01 «Освіта»

Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»

2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Бердянський економіко-гуманітарний коледж
Бердянського державного педагогічного університету

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Топорчук Олена Сергіївна, викладач,
кваліфікаційна категорія «спеціаліст»

Обговорено та рекомендовано до затвердження методичною радою БЕГК
БДПУ

Протокол від 30.08.2017 №1

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історія України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Історія України» є вивчення етнополітичних та державотворчих процесів на території України від найдавніших часів до сьогодення, їх місце у загальноісторичному світовому процесі.

Міждисциплінарні зв'язки: всесвітня історія, політологія, етнографія, економіка, філософія, географія, правознавство.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття.
2. Історія України XX-XXI століття.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є послідовне вивчення державно-політичного, соціально-економічного, духовного, етнічного, культурного розвитку українського народу в контексті розвитку світової цивілізації.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформуванню у студентів цілісне уявлення про історичний розвиток українського народу на основі джерел та наукової літератури;
- виховати фахівців, здатних аналізувати та використовувати історичний досвід у вирішенні актуальних проблем сучасної України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;

– суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;

– зародження та розвиток української державності;

– процеси розбудови сучасної незалежної української держави;

вміти:

– порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;

– оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;

– орієнтуватись у науковій періодизації історії України;

– вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;

– аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему;

– самостійно складати конспект, тези, готувати реферат, відповідь на конференцію, семінарське заняття.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години 1,5 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття.

Тема 1. Найдавніша історія України. Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь.

Предмет і завдання курсу історії України. Проблематика й структура курсу. Проблеми періодизації історії України. Історіографія курсу історії України. Первісні люди та спосіб їх життя. Неолітична революція. Землеробські племена. Трипільська культура. Кочові народи на території України. Кіммерійці. Скіфи. Сармати.

Концепції походження держави Київська Русь та її назви. Розширення і зміцнення Київської держави наприкінці IX-X ст. Розквіт Київської Русі наприкінці X- I половині XI ст. Запровадження християнства. Історичне значення християнізації Русі. Політична система. Соціально – економічний розвиток. Зовнішня політика київських князів. Русь і кочівники.

Причини і етапи феодальної роздробленості. Занепад Києва. Тимчасова політична стабілізація суспільства. Занепад Київської Русі з другої половини XI століття. Культура Київської Русі.

Тема 2. Утворення козацтва. Визвольна війна українського народу середини XVII ст.

Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорізької Січі. Д. Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі. Основні етапи розвитку козацької державності.

Причини, характер і рушійні сили Національно-визвольної війни 1648-1657 рр. Основні концепції періодизації Визвольної війни. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б. Хмельницького. Зближення України з Московією. Переяславська Рада. Березневі статті Б. Хмельницького 1654 року. Входження України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнні дії 1654-1657 рр. Історичне значення Визвольної війни українського народу. Оцінка особи Богдана Хмельницького в науковій літературі.

Тема 3. Обмеження і ліквідація Гетьманщини. Українські землі в XIX ст.

Політичне життя в Україні в другій половині XVII століття. Спроби об'єднання українських земель. Стабілізація політичного життя в Україні в кінці XVIII століття. Гетьман І. Мазепа. Ліквідація Запорізької Січі. Конституція П. Орлика. Ліквідація Запорізької Січі 1775 року і скасування козацької автономії. Історичне значення існування Української Гетьманської держави другої половини XVII-XVIII століття. Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII-XVIII століттях.

Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій.
Загострення соціальних конфліктів.

Змістовний модуль 2. Історія України ХХ-ХХІ століття.

Тема 1. Українська революція. Україна в 20-30-х роках.

Початок Української революції. Політичні партії в підросійській Україні. Утворення Центральної Ради. Проголошення автономії України. Проголошення Української Народної Республіки. Боротьба більшовиків із УЦР. Причини поразки ЦР.

Гетьманський переворот. П. Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави. Утворення Директорії. Відновлення УНР. Отаманщина. Проголошення ЗУНР. Злука УНР і ЗУНР.

Політика «воєнного комунізму». Утворення СРСР. Статус України. Голод 1921—1923 рр. Впровадження непу в Україні. Українізація (коренізація).

Перехід до форсованої індустріалізації. Директивне господарювання. Перехід до суцільної колективізації. Розкуркулення. Зміни у житті, побуті й психології селян. Голодомор 1932—1933 рр. в Україні. «Розстріляне відродження».

Тема 2. Україна в роки Другої світової війни.

Україна в геополітичних планах СРСР і Німеччини. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Життя населення України в умовах окупації. Колабораціонізм. Голокост. Остарбайтери. Рух Опору та його течії. Утворення УПА. Підсумки та уроки війни. Культура в роки війни.

Тема 3. Україна в умовах кризи радянської системи (1956 -1985 рр) та перебудовчих процесів (1985-1991 рр).

Внутрішньополітичне становище України у середині 50-х рр. Соціальне та економічне життя населення. Економічне становище УРСР у 70-х — на початку 80-х років ХХ ст. Перебудова та її особливості в Україні. Гласність. Рівень життя населення. Розгортання страйкового руху. Формування багатопартійної системи.

Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Спроба державного перевороту в СРСР. Проголошення незалежності України.

Тема 4. Розвиток незалежної України.

Державотворчі процеси: особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Прийняття Конституції України (1996 р.).

Стан господарства після розпаду СРСР. Роздержавлення, приватизація та фінансова система України. Кроки до інтеграції української економіки у європейський та світовий економічний простір.

Досягнення і проблеми української культури на початку XXI ст.

Стан навколишнього середовища та проблеми охорони довкілля. Основні принципи зовнішньої політики незалежної України. Ядерне роззброєння. Україна в міжнародних організаціях. Пошуки зовнішньополітичних орієнтирів наприкінці XX — на початку XXI ст.

3. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академвидав, 2010. – 688 с.
2. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX століття. – К., 1996.
 1. Нартов В.В. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. – Харків. – 2007.
 2. Танцюра В.І. Історія України: навчальний посібник/ В.І. Танцюра, С.М. Куліш, О.О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
 3. Яковенко Н.М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К.: Генеза, 1997. – 380 с.

Допоміжна

1. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. - К: Центр учбової літератури, 2007.

2. Бунатян К. П. Давнє населення України. - К: Либідь, 1999.
3. Історія України (навчальний посібник) / В.В. Світлична 2010 р.
4. Історія України. Документи. Матеріали / Упоряд. І.М.Скирда. – Х.: Ранок, 2009.
5. Історія України: нове бачення/ За ред. В.А. Смолія. – К., 2000.
6. Історія України: словник-довідник / М.В. Яцюк, Л.М. Жванко. – Х.: 2010.
7. Литвин В.М. Історія України : підручник / В. М. Литвин. – 4-те, доопр. та допов. вид. – К.: Наукова думка, 2010. – 829 с.
8. Нариси з Історії України (посібник), 10 – 11 кл., за ред. Смолія В.А., Генеза, 2002;
9. Нариси з Історії України (посібник), Грицак Я.Й., Генеза, 2003;
10. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1990. – 592 с.
11. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 2. – К.: Наукова думка, 1990. – 560 с.
12. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. – У 3-х томах. – Т. 3. – К.: Наукова думка, 1993. – 560 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: Історико-культурні ресурси. – Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1540>
2. Інститут історії України. – Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://history.org.ua/uk>
3. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України. – Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/>
4. Український інститут національної пам'яті. – Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://www.memory.gov.ua>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування на практичних заняттях, виконання поточних контрольних робіт, тестовий контроль, самоконтроль.